

Les Constitucions catalanes

«I si en comptes de redactar una constitució recuperem i actualitzem la tradició constitucional catalana suprimida el 1714?»

[Germà Capdevila](#) | 27/10/2015 a les 00:00h

De la jornada històrica d'ahir, amb la posada en marxa del nou Parlament, hi ha un detall que em va cridar especialment l'atenció. Va ser aquell moment en què la nova presidenta Forcadell va aixecar la reproducció de la portada de la compilació de les Constitucions catalanes del segle XVI. Un fet d'un alt poder simbòlic, que recorda que som un país amb una voluntat de ser que es remunta a molts segles enrere, amb un ordenament jurídic propi que es va anar desenvolupant des de les Assemblees de Pau i Treva al segle XI i es va veure estroncat a partir del decret de Nova Planta.

L'oportunitat de fer un país nou ens obliga a fer un esforç per evitar errors propis i aliens del passat. Potser no seria una mala opció abandonar la idea de redactar una constitució rígida que repliqui el patró espanyol, que d'antuvi ens sembla el més natural (una Carta Magna com a Espanya, França o Itàlia), i recuperar la tradició jurídica catalana de les Constitucions, més semblant al model britànic, sense una constitució única codificada, però amb un conjunt de normes de rang superior –les Constitucions– que són flexibles i es van adaptant i modificant amb l'evolució de la societat.

De fet, és el que els catalans hem fet sempre fins a la conquesta borbònica, que va esborrar l'ordenament jurídic propi per imposar un de nou de matriu castellana. L'any 2005, l'enyorat Francesc Ferrer i Gironès escrivia que "no endebades els catalans varen ser els primer d'Europa a organitzar la Pau i Treva per mantenir la seguretat, els primers europeus a tenir Parlament (abans que el de Westminster); els catalans, segons tots els autors, són els primers a aportar a la civilització europea la llibertat, els catalans són els primers d'Europa a organitzar un sindicat de pagesos, els catalans mai no van tenir un rei absolut, era un príncep paccionat, la nissaga catalana no era hereditària, etc. Tots aquests principis s'incorporen a les Constitucions de Catalunya. I aquestes relacions de poder entre la "sobirania" i els "ciutadans" tan vàlides eren al segle XVIII com ara, atès que el concepte de llibertat no ha variat gens, quan es tracta de valorar les relacions entre el "poder" i el "ciudadà".

A més a més, la recuperació i actualització de les Constitucions catalanes oferiria un missatge molt potent al món. Establiríem una relació de continuïtat amb l'Estat català suprimit el 1714 i recuperariem unes normes fonamentals gairebé mil·lenàries (algunes de ben vigents, com les que estableixen del dret de reparació o la sobirania de la llei), que demostrarien que l'autogovern i la sobirania de Catalunya no són un caprici producte de la crisi o del maltractament fiscal o cultural, sinó un dret inalienable amb arrels que s'endinsen en la història mateixa d'Europa.